

BIEDRĪBA „LATVIJAS ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS UZŅĒMUMU ASOCIĀCIJA”

Reģ. Nr. 40008071092

Lielirbes iela 1, Rīga, LV – 1046, Latvija, e- pasts: info@lwwwa.lv

Rīgā, 2022.gada 23.augustā
Nr.08/05

Valsts Kancelejai

pasts@mk.gov.lv

Ekonomikas ministrijai

pasts@em.gov.lv

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai

pasts@varam.gov.lv

Informatīvi: biedrība Latvijas Pašvaldību savienība

lps@lps.lv

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

sprk@sprk.gov.lv

Par elektroenerģijas tarifu dinamikas ietekmi uz ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību un tarifiem

Biedrība “Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija” (turpmāk – biedrība) apvieno 38 Latvijas ūdenssaimniecības uzņēmumus, kas nodrošina vairāk nekā 95 % no kopējā Latvijā sniegto ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem.

Nemot vērā situāciju elektroenerģijas tirgū un dinamiskās elektroenerģijas cenu svārstības, biedrība saredz būtiskus apdraudējumus nepārtrauktu dzeramā ūdens apgādes un notekūdeņu novadīšanas un attīrīšanas pakalpojumu sniegšanā. **Ūdenssaimniecības uzņēmumu sniegto pakalpojumu pārtraukumi var radīt būtiskus riskus sabiedrības veselībai un higiēnai, teju jebkuras nozares uzņēmējdarbībai un ražošanai, kā arī vides aizsardzībai.** Centralizētā ūdensapgāde ir būtiska ugunsdzēsības sistēmu sastāvdaļa, tādējādi traucējumi ūdens nodrošināšanas procesos var radīt būtiskus riskus arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta efektīvas darbības nodrošināšanai ugunsgrēku dzēšanas gadījumos. Pat īslaicīgi pārtraukumi ūdenssaimniecību darbībā var radīt būtiskus vides piesārņojuma riskus, kas var izraisīt neattīrītu notekūdeņu nonākšana vidē un virszemes ūdenstilpnēs, gan pilsētvidē.

Esošajā situācijā ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā biedrība saredz vairākus būtiskus un augstas iestāšanās iespējamības riskus:

- 1) atbilstoši biedrības apkopotajai informācijai, elektroenerģija ir ļoti būtiska ūdenssaimniecības tarifu sastāvdaļa, kas sastāda no 10 % līdz pat vairāk nekā 40 % no ūdenssaimniecības tarifa veidojošām izmaksām, līdz ar to jebkādas dinamiskas izmaiņas būtiski ietekmē gan ūdenssaimniecības tarifus, gan ūdenssaimniecību maksātspēju. Ilustrējot esošo situāciju ar piemēru, elektroenerģijas tarifs pēdējā gada laikā ūdenssaimniecībām ir vidēji pieaudzis 10 reizi (no vidēji 40,00 EUR/MWh līdz šobrīd vidēji esošajiem teju 400 EUR/MWh), kā arī elektroenerģijas piegādātāji vairs nenodrošina līgumus ar fiksētu elektroenerģijas tarifu (2021.gadā fiksēts tarifs bija 82% ūdenssaimniecību, šobrīd 45% ūdenssaimniecību, bet lielākā daļa līgumu termiņu beidzas 2022.gada beigās), ūdenssaimniecības elektroenerģijas tarifa pieaugumu ir tiesīgas iekļaut ūdenssaimniecības tarifos, ko šobrīd arī ļoti aktīvi dara. Tomēr, ūdenssaimniecības tarifu izskatīšana un apstiprināšana Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (turpmāk – SPRK) var ilgt pat vairāk nekā 6 mēnešus, līdz ar to šo laika periodu ūdenssaimniecības ir spiestas strādāt ar zaudējumiem, jo to esošie tarifi nenodrošina iespēju norēķināties par elektroenerģiju. Esošā prakse liecina, ka salīdzinoši lielākās ūdenssaimniecības norēķināties ar elektroenerģijas piegādātājiem, aizņemas apgrozāmos līdzekļus komerciestādēs, tomēr mazām un lielākajai daļai ūdenssaimniecību šādu iespēju nav, līdz ar to **ar ļoti augstu iespējamību var iestāties situācijas, kurās ūdenssaimniecības nav norēķinājušās ar**

elektroenerģijas piegādātiem un elektroenerģijas piegāde, atbilstoši savstarpējam līgumam, tiek pārtraukta. Tādējādi tiek būtiski apdraudēta iepriekš minētā ūdenssaimniecības pakalpojumu nepārtrauktība;

- 2) atbilstoši biedrības apkopotajai informācijai, 2022.gadā laikā aptuveni 25 % no elektroenerģijas piegādātājiem ir laužuši līgumus ar ūdenssaimniecībām par elektroenerģijas piegādāšanu ar fiksētu cenu, tajā skaitā vismaz 2 gadījumos to ir darījusi Valsts akciju sabiedrība "Latvenergo". Tādējādi tiek būtiski apdraudēta iepriekš minētā ūdenssaimniecības pakalpojumu nepārtrauktība. **Biedrības ieskatā valsts kapitālsabiedrības ar savu darbību nedrīkst radīt riskus sabiedrības veselībai un drošībai**, kas rastos iespējamās elektroenerģijas piegādes ūdenssaimniecībām pārtaukumu gadījumos.

Balstoties uz ūdenssaimniecības pakalpojumu kritiski svarīgo nozīmi sabiedrības uzturēšanā, vides aizsardzībā un jebkuras citas tautsaimniecības nozares norisēs, biedrība lūdz atbildīgajām ministrijām **steidzīgi veikt atbilstošas darbības, lai nodrošinātu ūdenssaimniecības pakalpojumu nepārtrauktību.** Biedrības ieskatā ir nepieciešams veikt vairākas darbības:

- 1) normatīvajā regulējumā iestrādāt **aizliegumu lauzt elektroenerģijas**, sakaru, siltumapgādes, u.c. nozīmīgu pakalpojumu sniegšanu sabiedrībai kritiski svarīgu uzņēmumu, tajā skaitā ūdenssaimniecību, darbības nodrošināšanai;
- 2) **izstrādāt valsts mēroga atbalsta sistēmu ūdenssaimniecību darbības nepārtrauktības nodrošināšanai**, paredzot vismaz divus rīcības virzienus:
 - a. noteikt maksimālo elektroenerģijas cenu ūdenssaimniecības uzņēmumiem, virs kuras tiktu nodrošināts valsts finansiāls atbalsts;
 - b. normatīvajā regulējumā iestrādāt iespējas ūdenssaimniecībām par elektroenerģijas pakalpojumiem norēķināties atliktā kārtībā, garantējot rēķinu apmaksu elektroenerģijas piegādes uzņēmumiem;
- 3) veikt grozījumus "Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā" un noteikumos par iepazīstināšanu ar tarifa projektu, lai **optimizētu ūdenssaimniecības tarifu izskatīšanas termiņus**, tādējādi nodrošinot ūdenssaimniecības uzņēmumu darbību un sniegto pakalpojumu nepārtrauktību.

Biedrība pauž gatavību sadarboties ar atbildīgajām institūcijām un ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu steidzīgas normatīvā regulējuma izmaiņas.

Ar cieņu,
Izpilddirektors

S.Dejus

S.Dejus, 26591517
sandis@lwwwa.lv

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU